

Thorsten Lang

www.lang-nl.eu

thorsten(at)lang-nl(dot)eu

Opleiding: AvB Amsterdam

Studierichting: architectuur

Begeleiders: Chris Scheen, Yushi Uehara, Gianni Cito

Kristal, ontwerp voor een leerwerkplaats

Als vormgever ben ik zeer geïnteresseerd in de ruimtelijke eigenschappen van een vorm. De ruimtelijkheid van een gebouw staat in een direct verband met beslissingen op het schaalniveau van de aansluiting. Ik probeer een expressiviteit te bereiken van de ruimteomsluitende elementen, dak, vloer en wand. Ik volg bij het ontwerpen een pad dat vergelijkbaar is aan dat van Louis Kahn, die door de herhaling van pyramide vormige dakelementen een ruimtelijke structuur creëert die ook aan de onderzijde van het dakvlak een plastische werking heeft. De criticus Colin Rowe beschouwt het werk van Kahn als een reactie op de 'vrije plattegrond' onder meer bereikt door middel van een ononderbroken plafond.

De ontwerpogave die ik me stelde bestaat uit een werkplaats en kleinschalige onderwijsruimten voor een korte technische opleiding voor schooluitvallers. Na een voorbereidende eerste fase mag de leerling in de tweede fase de werkplaats in. De bijzondere school heeft het karakter van een werkplaats op een industrieterrein. De uitdaging lag in het consistent vormgeven van de werkplaats met behulp van repeterende, expressieve elementen en tegelijkertijd voldoen aan de ruimtelijke eisen waarbij grote en kleine ruimten binnen één systeem gerealiseerd dienen te worden. Het ontwerp wordt gekenmerkt door een diepe plattegrond. Dit betekent dat dak en vloer meestal dichterbij zijn dan de gevel. Ik zocht daarom naar een maximale expressie van de dakvorm en het daglicht. De ontwikkelde dakconstructie is gebaseerd op tetraëders. Op de doorgaande lijnen kunnen wanden van glazen profielen aansluiten. Daarmee kunnen de gemeenschappelijke ruimten van de werkplaats afgesloten worden. Vanuit de kantine heeft men een panoramisch zicht op de werkplaats. Zodoende wordt op nadrukkelijke wijze het beoefenen van een vak getoond. De vloer bestaat uit een ruimtevakwerk waarvan de samenstellende tetraëders een veel kleiner formaat hebben dan de dakspanten. De vloer biedt daarmee meer aansluitmogelijkheden voor de wanden van de onderliggende kleinere en veelvormige ruimten. Door de restruimte van deze vloerconstructie valt het daglicht tot onderin het gebouw. De gevel is een afgeleide van het dak. Zij bestaat uit geheel te openen elementen waardoor de activiteiten in de werkplaatsen zich naar buiten kunnen verplaatsen. In de werkplaatsen bevinden zich verplaatsbare instructieruimten die door de leerlingen gebouwd zijn. Deze spelen een rol als *front office* voor de werkplaatsen.

Mijn plan laat zien dat een architect technologie kan gebruiken om ruimtelijke kwaliteit te bereiken. Door het beheersen van de relatie tussen detail en gebouw alsook door constructie en daglicht in te zetten als expressiemiddel, is het mogelijk een expressief en consistent gebouw te maken dat toegesneden is op het programma. De techniek is simpel, de bouwstenen zijn eenvoudig, het resultaat is ruimtelijk complex. Dankzij de minimaal gedimensioneerde knooppunten levert de op verschillende schalen herhaalde grondvorm heldere snijlijnen op tussen de samenstellende vlakken. Vandaar de titel van mijn project: Kristal.